

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom Mgr. Andrejom Kekelym v právnej veci navrhovateľa: XXXXXXXXXXXXX, správca konkurznej podstaty úpadcu KXXXXX, s.r.o., „v konkurze“, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, IČO: XXXXXXXX, so sídlom kancelárie XXXXXXXXXXXX, právne zastúpeného: XXXXXX, s.r.o., so sídlom XXXX XXX ZXXX, IČO: XXXXXXXX, proti odporkyňi: XXX XXXXXXXXXXXX, nar. XX.X.XXXX, bytom BXXXXXXXX XX, XXX XX ŽXXXXX, o zaplatenie 823.61,- eur, takto

r o z h o d o l:

Konanie v časti presahujúcej navrhovateľom voči odporkyňi uplatnený nárok na zaplatenie sumy 378,83 eur **z a s t a v u j e**.

Návrh navrhovateľa v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Odporkyňi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Návrhom na začatie konania zo dňa 24.11.2008 sa navrhovateľ domáhal súdneho výroku, ktorým by súd deklaroval jeho právo a zodpovedajúcu povinnosť odporkyne zaplatiť mu sumu 24.812,- Sk a nahradiť mu trovy konania.

Svoj návrh skutkovo odvodil od toho, že dňa 9.11.2001 odporkyňa uzatvorila so spoločnosťou DXXXXXX, a.s., so sídlom XXXX. XXX X, XXXXX XXXXX zmluvu o nájme č. XXXXXXXXXXXX predmetom ktorej bol jej záväzok voči tejto spoločnosti zaplatiť nájomné celkovo vo výške 25.230,- Sk. V prípade omeškania s platením nájomného sa odporkyňa zaviazala tejto spoločnosti zaplatiť zmluvnú pokutu 0,1% denne z dlžnej sumy (čl. 1 všeobecných podmienok zmluvy). Odporkyňa sa teda mala svoj záväzok na zaplatenie sumy 25230,- Sk splácať v 12. mesačných splátkach po 1.472,- Sk. Odporkyňa svoju povinnosť porušila a dostala sa do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 14.708,- Sk a to najneskôr 16.10.2002. Nárok pôvodného veriteľa na zaplatenie tejto sumy (t.j. istiny, pohľadávky) mu bol voči odporkyňi priznaný v konaní 17Ro 340/2005. Za obdobie od 16.10.2002 do 29.5.2007 však vznikla odporkyňi povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu 0,1 denne zo sumy 14.708,- Sk - v kapitalizovanom vyjadrení 24.812,- Sk (823,61 eur).

Pohľadávka voči odporkyňi bola SXX úpadcu DXXXXXX, a.s. dňa 16.3.2006 v spojení s dodatkom zo dňa 27.3.2006 postúpená na postupníka fyzickú osobu - XXX XXXXX. Postupník pohľadávku voči odporkyňi postúpil ešte v ten istý deň spoločnosti XXXXXXXXXXXX XXX, s.r.o. Táto spoločnosť pohľadávku postúpila spoločnosti XXXXX XXXXXXXXXXXX LIMITED so sídlom na Seychelských ostrovoch dňa 23.2.2008 a táto ďalej dňa 17.5.2008 na spoločnosť AXXXXXXX

XXXX, s.r.o., ktorá neskôr zmenila obchodné meno na KXX XXXXs, s.r.o. a na túto spoločnosť bol dňa 25.7.2008 (OV 148B/2008) vyhlásený konkurz.

Odporkyňa sa k návrhu vyjadrila písomne podaním zo dňa 8.1.2009, v ktorom najmä uviedla, že vznáša námietku premlčania. Do omeškania sa dostala so sumou 14.708,- Sk a túto sumu uhradila súdnemu exekútorovi dňa 24.4.2007 a teda na účet súdneho exekútora bola pripísaná najneskôr dňa 27.4.2007 a teda tým došlo k splneniu jej záväzku. Vzhľadom na to, že zmluva sa riadila ustanoveniami obchodného zákonníka, premlčacia doba je 4 roky. Navrhovateľ má teda nárok na zmluvnú pokutu len spätne 4 roky od podania návrhu t.j. od 1.12.2004. Za 878 dní jej povinnosť na plnenie voči odporcovi predstavuje v peňažnom vyjadrení sumu 12.914,- Sk a vo zvyšnej časti vznáša námietku premlčania.

Súd spornú vec prejednal verejne na pojednávaní dňa 7.7.2009 za prítomnosti zástupcu odporcu a odporkyne. Navrhovateľ na pojednávaní vzal návrh na začatie konania späť v rozsahu sumy 16,11 eur t.j. zmluvná pokuta 0,1% denne zo sumy 14.708,- Sk za čas od 26.4.2007 do 29.5.2007 s poukazom na úhradu záväzku odporkyňou ku dňu 26.4.2007 a ďalej aj čo do odporkyňou dňa 13.1.2009 v prospech odporcu uhradenej sumy 444,78 eur. Súd na základe dispozitívneho úkonu navrhovateľa, súhlasu odporkyne a s poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1 OSP konanie v časti presahujúcej navrhovateľom uplatnený nárok na zaplatenie sumy 378,83 eur zastavil tak ako vypláva z výroku tohto rozhodnutia. Z na pojednávaní vykonaných dôkazov pokiaľ ide o skutkovú stránku prejednávanej veci mal súd preukázané nasledovné skutočnosti.

Preukázaný skutkový stav

Zo zhodných skutkových tvrdení účastníkov a platobného rozkazu č.k. 17Ro 340/2005-20 zo dňa 13.9.2005 mal súd preukázané, že v konaní 17 Ro 340/2005 bola odporkyni právoplatne uložená povinnosť na zaplatenie sumy 14.708,- Sk spolu s úrokom z omeškania 11% z tejto sumy od 16.10.2002 do zaplatenia a povinnosť na náhradu trov konania 735,- Sk a právneho zastúpenia vo výške 2.680,- Sk v prospech konkurznej podstaty úpadcu DRUKOS, a.s.

Zo zmluvy o nájme zo dňa 9.11.2001 (č.l. 4) uzavretej medzi odporkyňou (nájomca) a spoločnosťou DXXXXXX a.s. (prenajímateľ) vyplýva, že sa jedná o typovú zmluvu na predtlačenom formulári, ktorej obsahom je povinnosť tejto spoločnosti poskytnúť do užívania odporkyni spotrebný tovar a povinnosť odporkyne uhradiť akontáciu 30% v sume 7.569,- Sk a ďalej 12 mesačných splátok po 1.472,- Sk, čo predstavuje spolu sumu 25.230,- Sk. Z čl. I bod 4 všeobecných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy plynie, že pokiaľ sa nájomca dostane do omeškania s úhradou nájomného, je prenájomca povinný vyúčtovať mu zmluvnú pokutu vo výške 0,1% z dlžnej sumy, za každý deň omeškania. Z čl. VIII bod 1 týchto všeobecných podmienok plynie, že práva a povinnosti zo zmluvy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka.

Z platobnej histórie odporkyne zo dňa 18.7.2005 (č.l. 5) vyplýva, že odporkyňa neuhradila prenájomcovi splátky nájomného v celkovej výške 14.708,- Sk.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.3.2006 v spojení s dodatkom č.1 zo dňa 27.3.2006 (1SprV 500/08) vyplýva, že správkyňa konkurznej podstaty úpadcu DRUKOS, a.s. previedla na XXXX XXXXX pohľadávky voči rôznym osobám (medzi nimi aj odporkyni) v hodnote približne 70,5 mil. Sk za odplatu 8 mil. Sk. Obsahom dodatku zo dňa 27.3.2006 bolo upresnenie, že sa jedná aj pohľadávky z nezaplatených zmluvných pokút. Zmluva o postúpení pohľadávok sa neodvolávajú na žiadne opatrenie konkurzného súdu, ktorým bol udelený súhlas na takýto postup správkyne.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.3.2006 v spojení s dodatkom č.1 zo dňa 27.3.2006 (1SprV 501/08) (v totožnom znení s predchádzajúcou zmluvou o postúpení pohľadávok) vyplýva, že XXXX XXXXX previedol na spoločnosť MXXXXX XXXXXXX, s.r.o. pohľadávky

voči rôznym osobám (medzi nimi aj odporkyni) v hodnote približne 70,5 mil. Sk za odplatu 8,1 mil. Sk. Za spoločnosť MXXXXXXXX XXXXX, s.r.o. koná JUDr. XXXXXXXXXXXXXXX.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.2.2008 (1SprV 751/08) vyplýva, že spoločnosť MXXXXXXXX XXXXX, s.r.o. previedla na spoločnosť IXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXX pohľadávky voči rôznym osobám (medzi nimi aj odporkyni) za odplatu 5 mil. Sk.

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17.5.2008 (1SprV 844/08) vyplýva, že spoločnosť IXXXXX XXXXXXXXXXX XXXXX previedla na spoločnosť AXXXXXX XXXXX s.r.o. pohľadávky voči rôznym osobám (medzi nimi aj odporkyni) za odplatu 30. mil. Sk.

Z výpisu z obchodného registra spoločnosti KXX XXX, s.r.o. vyplýva, že dňa 19.6.2008 zmenila obchodné meno z AXXXXXXX XXXX s.r.o. a zároveň premiestnila svoje sídlo z Nitry do Sládkovičova.

Z výpisu z OV 148B/2008 (č.l. 8) vyplýva, že na spoločnosť KXX XXX, s.r.o. bol uznesením konkurzného súdu zo dňa 25.7.2008 vyhlásený konkurz a účinky konkurzu teda nastali dňom nasledujúcim po zverejnení tohto uznesenia v OV. Navrhovateľom bol sám úpadca.

Z výpisu z OV 209B/2008 (č.l. 7) vyplýva, že uznesením súdu zo dňa 22.10.2008 došlo k výmene správcu konkurznej podstaty (zrejme na prvej schôdzi veriteľov) na Mgr. Ing. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Z poštovej poukážky zo dňa 13.1.2009 (č.l. 35) vyplýva, že odporkyňa zaplatila v prospech JUDr. XXXXXXXXXXXXXXX sumu 428,67 eur.

Z upovedomenia o skončení exekúcie zo dňa 23.10.2007 (č.l.36) vyplýva, že pohľadávka v sume 14.708,- Sk a jej príslušenstvo 12.770,- Sk a trovy exekúcie 7.021,- Sk s DPH boli uspokojené a exekučné konanie bolo ukončené

Z výpovede odporkyne na pojednávaní vyplynulo, že pôžička z DXXXXXX ju vyšla dosť draho. Platby najprv uhradila, ale keď DXXXXXX spadol do konkurzu, tak sa jej vracali. V prospech navrhovateľa uhradila sumu 428,67 eur.

Z výpovede právneho zástupcu navrhovateľa na pojednávaní vyplynulo, že sa pridrižiava skutkových dôvodov podaného návrhu na začatie konania a požaduje od odporkyne naďalej zaplataenie sumy 378,83 eur. Domnieva sa, že pohľadávka navrhovateľa voči odporkyni nie je premlčaná a k tejto skutočnosti podal podrobnú argumentáciu, vo veľkej miere korešpondujúcu s jeho predchádzajúcim písomným vyjadrením.

Právne normy vzťahujúce sa na prejednávánú vec.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., v znení účinnom k 9.11.2001, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., v znení účinnom k 9.11.2001, typová zmluva nesmie obsahovať

a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä

1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,

2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;

b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

V zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, v znení účinnom k 9.11.2001, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545 ods. 1 OZ, ak z dojednania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Podľa § 563 OZ, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 328/1991 Zb., v znení neskorších predpisov (ZKV), predaj mimo dražby uskutoční správca so súhlasom súdu a za podmienok určených schôdzou konkurzných veriteľov. Majetok možno predat' mimo dražby aj za sumu nižšiu, ako je určená hodnota, alebo za cenu zistenú podľa cenových predpisov. Rovnako tak možno previesť úpadcove ťažko vymáhateľné pohľadávky. Na účely tohto zákona sa za ťažko vymáhateľné pohľadávky považujú tie, ktoré napriek výzve neboli uhradené v lehote jedného roka po lehote splatnosti.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 174 ods. 1 OSP, platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku.

Podľa § 159 ods. 2 OSP, výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

Právne posúdenie veci

V prejednávanej veci musel súd nevyhnutne vychádzať zo skutkového tvrdenia navrhovateľa, že odporkyňa mala voči jeho právnomu predchodcovi záväzok (dlh) vo výške 14.708,- Sk z ktorého zaplatením sa dostala do omeškania dňa 16.10.2002, keďže je viazaný predchádzajúcim rozhodnutím vo veci 17 Ro 340/2005, ktoré nadobudlo právoplatnosť. Táto okolnosť vplýva na to, že súd musí výjsť pri svojom rozhodnutí aj z toho, že odporkyňa porušila svoju povinnosť zaplatiť sumu dlžného nájomného 14.708,- Sk riadne a včas, na nesplnenie ktorej povinnosti dopadá aj ustanovenie čl. I ods. 4 zmluvných podmienok právneho predchodcu navrhovateľa, ktoré je podľa obsahu dojednaním zmluvnej pokuty vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy od momentu omeškania až do zaplatenia.

Pri posúdení konkrétnych skutkových okolností vecí súd musel v prvom rade vyhodnotiť povahu vzťahu medzi právnym predchodcom navrhovateľa (spoločnosťou DXXXXXX a.s.) a odporkyňou a zistil, že medzi účastníkmi existuje povahou občianskoprávny vzťah. Súd pri tomto

konštatovaní prihládol na ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktoré obsahovali úpravu tzv. typových zmlúv, pod ktorých vymedzenie spadá aj odporkyňou dňa 9.11.2001 uzavretá zmluva s právnym predchodcom navrhovateľa. Súd je oprávnený aj z úradnej povinnosti skúmať, či typová spotrebiteľská neobsahuje neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladali nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán resp. by boli v rozpore s dobrými mravmi (tejto úprave v súčasnosti zodpovedajú v podstate ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách). Súd po preskúmaní ustanovení typovej zmluvy zo dňa 9.11.2001 vo vzťahu k skutkovým okolnostiam prejednávanej veci zistil, že ustanovenie o voľbe obchodného zákonníka pre úpravu práv a povinností účastníkov zmluvy v čl. VIII ods. 1 všeobecných podmienok je neprijateľnou podmienkou spôsobilou založiť v spojení s inými ustanoveniami zmluvy zjavný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, keďže niet žiadneho ekonomického dôvodu, ktorý by spotrebiteľa (odporkyňu), ktorý nemá možnosť obsah zmluvných podmienok ovplyvniť, viesť (nútiť) k tomu, aby svoj vzťah s dodávateľom podriadil pod ustanovenia obchodného zákonníka. Ustanovenie čl. VIII ods. 1 všeobecných podmienok je teda ako neprimeraná podmienka v typovej zmluve ustanovením absolútne neplatným, ktoré nemôže zakladať žiadne právne účinky na vzťah zmluvných strán.

Súd čo do procesu postupovania (domnelej) pohľadávky uplatňovanej voči odporkyňi v tomto konaní musí uviesť nasledovné právne závery. Z prvej zmluvy o postúpení pohľadávok medzi správkyňou konkurznej podstaty úpadcu DXXXXXX a.s. a XXX XXXXX nevyplýva odkaz na opatrenie súdu, ktorým by jej udelil (v zmysle § 27 ods.3 v spojení s § 66b ods. 1 ZKV) súhlas na takéto nakladanie, hoc pravidelnou súčasťou takýchto zmlúv (súdu je táto okolnosť známa z jeho rozhodovacej činnosti) býva odkaz na takéto opatrenie súdu. Neudelenie súhlasu súdu k prevodu úpadcových ťažko vymáhateľných pohľadávok je pritom dôvodom, pre ktorý by mohla byť už prvá zmluva o postúpení pohľadávok neplatná (s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom). Súd ostáva aj pochybnosť, či sa jednalo o ťažko vymáhateľné pohľadávky úpadcu, keďže v zmysle § 27 ods. 3 ZKV by sa malo pre účely konkurzného zákona jednať o také pohľadávky, ktoré napriek výzve neboli uhradené v lehote 1 roka po ich splatnosti. Súd nemá preukázané, že by odporkyňa na zaplatenie zmluvnej pokuty uplatňovanej v tomto konaní bola ešte pre postúpením vyzývaná (a dokonca ani to, že by jej akékoľvek postupovanie pohľadávok voči nej bolo oznamované). Súdu sa javí aj zvláštnym postup správkyne konkurznej podstaty úpadcu DXXXXXX a.s., ktorá najprv časť pohľadávok (dlh + úroky z omeškania) voči dlžníkom tejto spoločnosti uplatňuje vo vlastnom mene a na náklady podstaty (vynakladá z podstaty trovy na právne zastupovanie a na súdne poplatky) a následne tieto pohľadávky (dlh + úroky z omeškania + zmluvná pokuta) postúpi tretej fyzickej) osobe za odplatu nepresahujúcu čo do výšky zrejme ani veľmi náklady (už) vynaložené z podstaty na uplatnenie pohľadávok. Následne (ešte v totožný deň) došlo k postúpeniu pohľadávok z postupníka na obchodnú spoločnosť MXXXXXXX XXXXX, s.r.o., za ktorú konal právny zástupca navrhovateľa (resp. konateľ právneho zástupcu navrhovateľa) a následne cez ďalšiu spoločnosť registrovanú v zahraničí (IXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX) za už značne vyššiu odplatu na navrhovateľa, ktorý podá sám na seba návrh na vyhlásenie konkurzu a na prvej schôdzi konkurzných veriteľov konkurzní veritelia (medzi nimi IXXXXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, čo plynie napr. z uznesenia súdu zo dňa 7.4.2009 zverejnenom v OV 72B/2009, ktorým súd potvrdil prevod časti prihlásených pohľadávok z neho na MXXXXX XXXXXXXXXXXX s.r.o.) vymenia (pôvodne) náhodným výberom ustanoveného správcu konkurznej podstaty za iného, ktorý v tomto konaní splnomocní na zastupovanie JUDr. XXXXXXXXXXXXXXXX (resp. spoločnosť XXXXXXXXXXXX s.r.o., v ktorej je konateľom). Správca konkurznej podstaty je v zmysle § 4 ods. 2 písm. m) osobne oslobodený od platenia súdnych poplatkov.

Odhliadnuc od všetkých týchto čiastkových okolností a skutočnosti, že niektoré skutočnosti (súhlas súdu na postúpenie pohľadávok či oznámenie o postúpení pohľadávok dlžníkovi) súd nemá v tomto konaní preukázané, súdu z celého kontextu vychádza, že účelom konkurzu na majetok spoločnosti KXX XXXX, s.r.o. nie je nič iné ako využitie zákonného oslobodenia od súdnych poplatkov na strane správcu konkurznej podstaty pre uplatňovanie pohľadávok bez takýchto dodatočných nákladov t.j. v právnej terminológii sa jedná obchádzanie zákona, ktoré spočíva vo vylúčení záväzného pravidla zámerným použitím prostriedku, ktorý sám osebe nie je zakázaný, avšak

v dôsledku použitia ktorého sa z hľadiska pozitívneho práva stane nenapadnuteľný t.j. jedná sa o postup, keď sa niekto správa naoko podľa práva, ale tak, aby zámerne dosiahol výsledku, právnou normou nepredvídaného a nežiadúceho. V konečnom dôsledku s ohľadom na zmeny v osobách konkurzných veriteľov v konkurznom konaní spoločnosti KXX XXXX, s.r.o., by prípadné trovy právneho zastúpenia navrhovateľa priznané v tomto konaní skončili ako výtazok v rámci rozvrhu s veľkou pravdepodobnosťou u veriteľa MXXXXX XXXXXXXXXXXX s.r.o.

Už len tento popísaný postup pri uplatnení práva navrhovateľom nemôže byť súdom vyhodnotený ako spôsob, ktorý zodpovedá požiadavkám ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda súd je oprávnený odprieť navrhovateľovi právnu ochranu.

Súd však považuje za významné aby vyčerpal predmet konania vysporiadať sa s navrhovateľovou právnou argumentáciou, nielen pokiaľ ide o formálne znaky uplatňovania jeho práva (ako súd konštatoval jedná sa o postup v rozpore s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý vytvára regulatívny rámec pre takéto posúdenie) ale aj čo do merita veci. Ako súd už vyššie v odôvodnení uviedol,. Právny vzťah odporkyne s právnym predchodcom navrhovateľa je svojou povahou vzťahom občianskoprávnym spadajúcim okrem iného aj pod ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa. Aj keď sa podľa formy a označenia zmluva zo dňa 9.11.2001 javí ako nájomná zmluva, nie je tomu tak, lebo postráda základnú náležitosť nájomnej zmluvy a to odplatosť (§ 663 OZ). Z právneho hľadiska súd uvedenú zmluvu posudzuje ako kúpnu zmluvu (§ 588 OZ) s vedľajším dojednaním o výhrade vlastníctva (§ 601 OZ). Toto konštatovanie je podstatné len potiaľ, pokiaľ má súd posudzovať navrhovateľom uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty z tejto zmluvy vyplývajúcej, ktorá je povahou záväzkovým zabezpečovacím právnym prostriedkom. Súd vychádza z toho, že dojednanie o zmluvnej pokute môže byť neprimeranou zmluvnou podmienkou v zmysle § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. (že to tak môže byť, v súčasnej dobe to už dokonca výslovne stanovuje § 53 ods. 4 písm. k Občianskeho zákonníka). Ak je splnenie niektorej povinnosti zabezpečené v zmluve viacerými právnymi inštitútmi, je nevyhnutné v typovej zmluve, ktorej obsah jedna strana nemá možnosť ovplyvniť, posúdiť primeranosť použitia viacnásobného zabezpečenia povinnosti. Súd je k tomu vo veciach spotrebiteľských zmlúv povolaný aj z úradnej povinnosti. Ak splnenie povinnosti zaplatiť splátky kúpnej ceny (v zmluve uvedené ako „nájomné“) je zabezpečené výhradou vlastníctva a ešte aj úrokmi z omeškania, dojednanie zmluvnej pokuty popri tom vo výške 0,1% denne z dlžnej sumy je neprimeranou zmluvnou podmienkou, ktorá zakladá značný nepomer medzi právami a povinnosťami strán a z hľadiska jej kauzy (t.j. ekonomického dôvodu, ktorý vedie k jej zakotveniu do zmluvy) nie je ničím iným ako obchádzaním kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka o najvyššej prípustnej výške úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch. Z tohto dôvodu odporkyňa nebola povinná voči navrhovateľovi na platenie zmluvnej pokuty a z hľadiska navrhovateľom uplatneného nároku prichádza do úvahy len jeho zamietnutie, keďže neexistuje jeho právo na zaplatenie uplatnenej pohľadávky voči odporkyni. Ak neexistuje základ nároku, je prirodzene nadbytočné vysporiadať sa s argumentáciou účastníkov, pokiaľ ide o premlčanie.

Na dôvažok je potrebné konštatovať, že účastníkom ostáva vysporiadať sa medzi sebou v zmysle zásad o bezdôvodnom obohatení (§ 457 Občianskeho zákonníka), tak aby nevznikla žiadnemu z nich ujma na jeho právach. Tieto nároky však nie sú predmetom tohto konania a teda súdu neprináleží tieto úvahy ďalej v tomto rozhodnutí rozvádzať.

Trovy konania

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, keďže v súvislosti s konaním jej žiadne trovy nevznikli a ani si ich náhradu neuplatnila návrhom. Čo do trov konania v časti, v ktorej súd konanie zastavil, má za to, že je namieste aplikovať ustanovenie § 150 ods. 1 OSP, keďže z formálneho procesného hľadiska síce náhrada trov konania s poukazom na § 146 ods. 2 OSP by prináležala navrhovateľovi, avšak s ohľadom na nosné dôvody, na ktorých je založené rozhodnutie vo veci samej, jedná sa o prípad hodný osobitného zreteľa, pričom priznanie akýchkoľvek trov konania

v tejto veci navrhovateľovi by bolo v zjavnom rozpore s ustanoveniami základných zásad občianskeho súdneho konania, vyjadrených v ustanoveniach § 1 a 2 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach t.j., ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie.

V Žiline, dňa 17.7.2009

Mgr. Andrej Kekely
samosudca